

**Crna Gora
Uprava za šume**

**Godišnji program gazdovanja šumama
za 2020. godinu**

Pljevlja, januar 2020. godine

1. UVOD

Uprava za šume je u skladu sa Zakonom o šumama (član 14 stav 5) izradila Godišnji program gazdovanja šumama za 2020. godinu (u daljem tekstu Program). Ovim Programom, šume i šumsko zemljište uživaju posebnu zaštitu, koja se kao važan interes ostvaruje očuvanjem šuma i šumskog zemljišta sa svim njihovim funkcijama, i to kako održivim i multifunkcionalnim gazdovanjem šumama, tako i očuvanjem i unapređenjem biološke i pejzažne raznovrsnosti istih, kao i podizanjem nivoa kvaliteta životne sredine. Sredstva za realizaciju Programa gazdovanja šumama planirana su budžetom Crne Gore za 2020 godinu na iznos od 5.076.642,58 €.

Smisao i svrha obezbjeđenja sredstava u budžetu ima za cilj da podstakne konkurentnost u šumarstvu, poboljša sve ukupni nivo zaštite životne sredine, utiče na unapređenje kvaliteta života stanovništva na ruralnom području, stimulišući na taj način i unapređujući i razvoj ekonomije na tom području. Dakle, iz prednjeg se na nesumnjiv način može izvesti zaključak da je smisao donošenja Programa ostvarivanje osnovnih funkcija šuma i to kako privredne tako socijalne i ekološke.

Usvajanje Programa i njegova implementacija, imaju pored ostalog i zadatak, kvantifikovanja mjera za gazdovanje šumama, po obimu, vrsti i vremenu izvođenja na godišnjem nivou, a sve sa ciljem obezbjeđivanja sistema održivog gazdovanja i upravljanja ovim resursom.

2. PLANIRANE AKTIVNOSTI PROGRAMOM GAZDOVANJA

Program predstavlja sve obuhvatan plan aktivnosti koje se ogledaju prije svega na preduzimanju mjera na:

1. Uređivanje šuma /izrada Programa gazdovanja šumama/
2. Uzgoj šuma i Zaštita šuma
3. Sjemensku i rasadničku proizvodnja
4. Korišćenje šuma, izgradnja i rekonstrukcija šumskih puteva
5. Obuka kadrova
6. Budžet Uprave za šume za 2020. godinu
7. Upravljanje lovištima posebne namjene

3. PLAN UREĐIVANJA ŠUMA ZA 2020. godinu

3.1.1. Izrada Planova razvoja šuma za šumska područja

U 2020. godini potrebno bi bilo izraditi Plan razvoja šuma za područje opština Plužina i Žabljaka, za šta je bilo potrebno obezbijediti finansijska sredstva u iznosu cca 40. 000 €, za koje svrhe budžetom Uprave za šume za 2020. godinu nijesu obezbjeđena sredstva.

3.1.2. Programi gazdovanja šumama

Prioritet, na osnovu planiranih budžetskih sredstva je dat izradi programa gazdovanja za sledeće gazdinske jedinice:

Gazdinska jedinica	Područna jedinica	Površina (ha)	Cijena izrade (€)
Jelovica	Berane	5823	66.500
Gradišnica-Jelovica	Andrijeвица	4579	64.500
Gornji Ibar	Rožaje	2954	40.000
Paučinske šume	Rožaje	3740	53.500
Lovničke šume	Rožaje	2304	32.800
Korita	Bijelo Polje	5663	42.000
Maočnica	Pljevlja	4390	69.900
Korijen	Pljevlja	3187	36.100
Bijela Vojnik	Šavnik	5844	66.000
Ukupno		38.484	471.300

Cijene izrade PGŠ su projektovane na bazi kretanja cijena u prethodnom periodu. Istekli Programi gazdovanja šumama za sledeće Gazdinske jedinice:

- Jugoštica..... PJ.Pljevlja,
- Župa Pivska i Vojnik Brezna.....PJ. Plužine
- Dragišnica Komarnica i BukovicaPJ. Šavnik
- Duga Golija, Duga Crnovrh,Krnovo Vučje, Župa Štitovo i Bijela Gora.....PJ.Nikšić
- Gusinjske šume.....PJ.Gusinje
- Vučansko-Biševske šume.....PJ.Rožaje
- Lozna.....P.J.Bijelo Polje
- Dijelovi GJ-ca Trokuz Ribljak i Babino Polje-Treskavac u PJ. Plav, koje nije obuhvatio NP. "Prokletije".

Za izradu navedenih Programa gazdovanja šumama, koji su već istekli ili ističu 2020. godine, neophodno je izdvojiti finansijska sredstva u iznosu od oko 1.100.000,00 €, odnosno kako bi se izradili svi istekli programi gazdovanja potrebno je izdvojiti dodatna budžetska sredstva u iznosu od 628.700,00 €.

Na osnovu potpisanih a ne realizovanih Ugovora o izradi Programa gazdovanja šumama iz prethodnih godina, obaveze Uprave za šume ukupno iznose oko 125.000,00 € i prema očekivanoj dinamici, cjelokupan iznos će dospjeti na plaćanje u 2020. godini.

3.1.3. Obuka kadrova Područnih jedinica

Svaka PJ trebala odrediti po jednog dipl.ing.šumarstva koji bi se bavio problematikom izrade PGŠ i PRŠ, pored toga, evidentno je i sljedeće:

- od Uprava za šume (shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu) se maltene svakodnevno traže (i tražit će se) mišljenja vezanih za izgradnju infrastrukturnih i drugih objekata koji se grade na zemljištu kojima gazduje Uprava za šume, što zahtijeva poznavanje **dostupnih** GIS alata,

- katastar nepokretnosti u digitalnom obliku je urađen za cca 70% teritorije Crne Gore, i isti se može koristiti u cilju suzbijanja uzurpacija šuma i šumskog zemljišta,

- Izrada Izvođačkih projekata, Planova zaštite od požara, evidentiranja požarišta kao i Planova sanacije istih i sl. podrazumijevaju kvalitetan kartografski prilog,

- razmjena i dostavljanje podataka i informacija unutar Uprave za šume, kao i prema drugim pravnim i fizičkim licima bila bi daleko lakša i ekspeditivnija korišćenjem GiS tehnologija

Procedure potrebne za odgovore na ove teme, zahtijevaju, između ostalog i solidno poznavanje rada na računaru, imajući u vidu da se koriste specijalizovani programi (GIS, softver OSNOVA, softver Nacionalne inventure šuma, i dr).

Imajući u vidu gore navedene razloge, neophodno je planirati sredstva za obuku kadrova u Područnim jedinicama koji bi se bavili ovom problematikom, u iznosu od **10.000,00 €**, koja nijesu obezbijedena budžetom, a za koje svrhe je potrebno obezbijediti dodatna sredstva.

4.1. Plan šumsko – uzgojnih radova u šumama

Shodno planskim dokumentima u šumarstvu, projektovani obim radova na uzgajanju šuma za 2020. godinu iznosi 669,77 ha, i to:

- Njega šuma - na površini od 200,43 ha
- Obnova šuma - na površini od 357,70 ha
- Podizanje novih šuma - na površini od 101,64 ha
- Rekonstrukcija šuma- na površini od 10,00 ha

Za izvršenje projektovanog plana potrebna finansijska sredstva su procijenjena na 451.363,94 €. Međutim, iz opredijeljenih budžetskih sredstva za Upravu za šume - kapitalni izdaci (uređivanje zemljišta, nabavka sadnog materijala i pošumljavanje), opredijeljena sredstva nijesu dovoljna za realizaciju svih uzgojnih radova. Dakle, zbog nedostatka finansijskih sredstava za cjelokupnu realizaciju planom predviđenih aktivnosti na uzgoju šuma, program predviđa da se sredstva usmjere na pošumljavanje požarišta, njegu, obnovu, podizanje i rekonstrukciju šuma i to u područnim jedinicama u kojima su te mjere najprioritetnije. Sadni materijal će se koristiti uglavnom iz rasadnika Uprave za šume u količini od

479.430 komada sadnica, od kojih će za potrebe pošumljavanja vlasnicima šuma sa pravom svojine biti besplatno dodijeljeno 70.000 komada sadnica.

Za izvršenje radova na pošumljavanju u državnim šumama neophodno je nabaviti 150.000 komada sadnica iz drugih rasadnika. Za ovu nabavku, po važećem cjenovniku u nekim od privatnih rasadnika, potrebno je obezbijediti 26.150,00 €.

Pregled Plana i moguće realizacije uzgojnih radova za 2020.godinu po Programu gazdovanja šumama

	Plan uzgojnih radova po Programu gazdovanja šumama		Potrebna sredstva za realizaciju za radove	Opredijelje na sredstva za radove	Moguće izvršenje		Moguće izvršenje sredstva za radove	Procenat izvršenja u finansijskom smislu %	Procenat izvršenja u broju sadnica %
	Površina (ha)	Sadnica kom.			Površina (ha)	Sadnica kom.			
UKUPNO	669,77	969.642	451.363,94	144.627,80	421,46	559.430	144.627,80	32	58

Pozitivni pomaci u Planu šumsko-uzgojnih radova u 2020. godini odnose se na obezbjeđivanje značajnih sredstava kako za pošumljavanje požarišta i sredstva za druge uzgojne mjere, koje su sastavni i neophodni procesi u gazdovanju šumama.

4. 2. Proizvodnja reproduktivnog materijala šumskog drveća

Plan proizvodnje sjemena u 2020. godini zavisiće od obima uroda sjemena, vrste sjemena koje će se sakupiti, plana rasadničke proizvodnje, kao i plana proizvodnje za šumsko-uzgojne radove za 2021. godinu. Proizvodnja sadnica i sjemena iz domaće provinijencije pokazala je punu opravdanost, zato se planira sakupljanje sjemena iz registrovanih sjemenskih sastojina.

Troškovi sjemenske i rasadničarske proizvodnje

Opis poslova	Tip troška	Iznos u €
Troškovi sakupljanja sjemena	troškovi radne snage, prevoza, angažovanje NVO	6.000,00
Troškovi dorade sjemena		2.000,00
Mjere genetičke melioracije		0
UKUPNO:		8.000,00

Sjemenski materijal se namjerava upotrijebiti za rasadničku proizvodnju u šumskim rasadnicima koji su vlasništvo Uprave za šume u Kolašinu i Rožajama.

Plan proizvodnje i nabavke sadnog materijala, raspoloživi sadni material za pošumljavanje u 2020. godini

Rasadnik	Broj sadnica			Troškovi u €				Ukupno EUR-a
	Plan Proizvodnje u 2020.	Za pošumljav. u 2020.	Nabavka sadnica crnog bora iz drugih rasadnika	Nabavka sadnica	Nabavka sjemena	Materijalni	Pov.rad. snaga	
Trebaljevo Kolašin	861.000	199.950			1.000,00	5.000,00	18.000,00	
Županica Rožaje	700.000	297.480			1.000,00	5.000,00	10.000,00	
UKUPNO:	1.561.000	479.430	150.000	26.150,00	2.000,00	10.000,00	28.000,00	66.150,00

U rasadniku Trebaljevo proizvodnja sadnog materijala uglavnom se bazira na proizvodnji kontejnerskih sadnica u plastenicima sa ograničenim kapacitetima, što iziskuje veće troškove a dobijeni sadni materijal je većeg kvaliteta.

Planirana proizvodnja sadnog materijala u rasadniku Županica je u pravcu proizvodnje klasičnih sadnica slobodnog korijena pri maksimalnom korišćenju kapaciteta samog rasadnika, gdje uz manje troškove radne snage na manjoj površini se dobija veći broj sadnica.

4.3. Plan zaštite šuma

Zaštita šuma na teritoriji Crne Gore biće usmjerena na sprečavanje pojava bespravničkih sječa, zaštitu šuma od biljnih bolesti, štetočina i požara. Zaštita šuma od biljnih bolesti i štetočina vrši se u skladu sa zakonskim propisima, godišnjim planovima i dugoročnim programom zaštite.

Najznačajnije mjere u okviru zaštite šuma u 2020. godini, odnose se na:

- Sprovođenje mjera od strane Uprave za šume na zaštiti šuma od šumskih požara utvrđenih Zakonom: angažovanje osmatrača požara; izgradnja vodozahvata, protivpožarnih puteva, protivpožarnih pruga; obezbjeđenje sredstava za troškove gašenja požara; obezbjeđenje sredstava za nabavku opreme (naprtnjače, mlatilice, lopate, itd.); preventivno uzgojne mjere: njega sastojina i pravovremeno proredjivanje sastojina.

- Suzbijanje borovog litijaša - *Thaumatococcus panyocampa* (mehaničko uništavanje i spaljivanje gnijezda borovog litijaša);

- Kontrola brojnosti štetnih insekata u šumama (postavljanje klopki i feromonskih preparata).

- Monitoring nad štetnim organizmima posebno rizičnim za zdravlje bilja.

Troškovi na zaštiti šuma u 2020. god.

Područna jedinica	Zaštita šuma od šumskih požara - Osmatrači (mjesec Avgust) €	Zaštita šuma (zaštitna sredstva, naprtnjače, mlatilice,...) €	Zaštita šuma od štetočina (uklanjanje litijaša) €	Iznos sredstava €
UKUPNO:	18.000,00	20.000,00	14.500,00	52.500,00

Za ove svrhe su obezbijedena sredstva budžetom Uprave za šume.

Šumski požari predstavljaju globalni ekološki i ekonomski problem. Zbog svoje geografske pozicije i sve izraženijeg negativnog uticaja klimatskih promjena, crnogorske šume su posebno ugrožene. U susret obavezama koje proističu iz Zakona o šumama i Zakona o zaštiti i spašavanju, preduzimaju se pojačane aktivnosti na preduzimanju mjera sprečavanja pojave, kao i na preduzimanju postupaka u slučaju pojave šumskog požara, na sprečavanju istih i dojava nadležnim službama i institucijama. U tom pravcu u toku mjeseca avgusta, Područne jedinice Uprave za šume, na najugroženijim mjestima organizovaće osmatrače. Potrebno je dodatno uložiti napore da se obezbijede sredstva za organizovanje osmatrača i interventne jedinice u kriznim mjesecima na posebno ugroženim mjestima.

Zaštita šuma od biljnih bolesti i štetočina se odnose na zaštitu šuma od parazitskih gljiva i štetnih insekata i u cilju zaštite šuma u Crnoj Gori i preventivnom djelovanju protiv potkornjaka koji se javljaju u našim šumama. Feromonske klopke (Eko trad) i feromonski preparati daju rezultate o njihovoj brojnosti, intenzitetu napada odnosno blagovremenom otkrivanju početka gradacije sipaca potkornjaka. Kontrola brojnosti potkornjaka svodiće se na postavljanje klopki i preparata na najugroženijim mjestima i redovno se evidentira broj klopke, datum postavljanja feromonskog preparata i njihova zamjena i broj ulovljenih jedinki.

Doznaka sušika i izvala i realizacija:

Planovi doznake sušika, izvala kao i njihova realizacija u 2020. godini sadržani su u Planovima Područnih jedinica (kao represivne mjere) i Planu sanacije šuma koji je izradila Uprava za šume, jer moraju biti u skladu sa ozbiljnošću trenutne situacije i ugroženosti šuma od štetočina. Ove mjere imaju za cilj da se iz šume uklone povoljni uslovi za razmnožavanje insekata i da povećaju otpornost šumskog drveća odnosno šume od oštećenja.

5. KORIŠĆENJE ŠUMA

5.1. Plan korišćenja šuma za 2020. godinu

U skladu sa važećim programima gazdovanja šumama za gazdinske jedinice i planove gazdovanja za privatne šume, ukupna drvena masa koja može biti predmet korišćenja šuma u 2020 godini iznosi **708.235 m³** bruto drvne mase (u državnim šumama **541.053 m³**, a u privatnim šumama **167.182 m³**.) U ovu količinu uključeno je:

- Drvena masa koju je Uprava za šume planirala za korišćenje putem koncesija;
- Drvena masa koju je Uprava za šume planirala za korišćenje putem koncesija za 2018. i 2019. godinu;
- Drvena masa koju je Uprava za šume planira za korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju;
- Drvena masa koju je bila predmet prodaje drveta u dubećem stanju za 2018. i 2019. godinu;
- Drvena masa koju je Uprava za šume planirala za snadbjevanja stanovništva u ruralnom području iz državnih šuma;
- Drvena masa koju je Uprava za šume planirala za korišćenje iz privatnih šuma;
- Plan prihoda od lovišta za posebne namjene.

Plan sječa i planirani prihod po osnovu istih

Plan	Količine u m ³	Očekivani prihod u €
Plan redovnih sječa	474.063	7.055.900,00
Plan sječa u državnim šumama (za snadbjevanje stanovništva u ruralnom području)	66.990	576.482,80
Plan prihoda po osnovu posebne naknade	-	409.227,94
Plan sječa u privatnim šumama	167.182	414.648,00
Naknada za korišćenje nezaštićenih biljnih vrsta	-	50.000,00
Plan prihoda od lovišta za posebne namjene		10.000,00
Ukupno:	708.235	8.516.258,74

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	REDOVNE SJEČE m ³			Planirani prihod u €
		Četinara	Lišćara	Ukupno	
Pljevlja	Ljubišnja	7.536	796	8.332	2.152.830,00
	Tara-Kosanica	30.626	2.610	33.236	
	Kovač	25.866	644	26.510	
	Maočnica	27.564	179	27.743	
	Vezišnica	12.295	1.816	14.111	
	Obzir-Buren	21.701	249	21.950	
	Voloder II	5.912	4.332	10.244	
	Voloder I	4.946	2.307	7.253	
	Otiliovici-Obarde	2.243		2.243	
	Korijen	4.548		4.548	
	Potkovač	2.145	1.994	4.139	
	Bukovica	2.698	10.698	13.396	
	Kozička rijeka	8.090		8.090	246.380,00
	Kraljevagora-Bunetina	11.846	370	12.216	347.775,00
Petinjske šume	4.186	1.121	5.307	128.349,00	

Ukupno:		172.202	27.116	199.318	2875334,00
Šavnik	Bijela-Vojnik	-	3.254	3.254	26.846,00
Ukupno:			3.254	3.254	26.846,00
Danilovgrad	Prekornica	-	11.122	11.122	122.342,00
	Štitovo	-	875	875	9.625,00
	Ponikvica	-	569	569	6.259,00
Ukupno:			12.566	12.566	138.226,00
Nikšić	Bijela Gora	52	1.473	1.525	12.252,00
	Latično	184	3.998	4.182	32.176,00
	Njegoš	1.333	4.967	6.300	53.387,00
	Somina	471	1.249	1.720	16.578,00
Ukupno:		2.040	11.687	13.727	114.393,00
Plužine	Bundos	4.841	5.103	9.944	166.617,00
	Goransko	2.738	3.390	6.128	76.127,00
	Piva Komarnica		1.227	1.227	1.840,50
	Volujak Mratinje	1.328	7.793	9.121	65.105,50
	Planina Pivska	6.949		6.949	152.878,00
Ukupno:		15.856	17.513	33.369	462.568,00
Berane	Jelovica	4.138		4.138	68.277,00
	Skrivena	2.505	53	2.558	62.996,00
	Šekularske šume	7.577	9.967	17.544	179.081,30
	Kaludarsko Dap. šume	6.965	954	7.919	187.164,00
	Crni vrh - Rujišta		3.693	3.693	25.851,00
Ukupno:		21.185	14.667	35.852	523.369,30
Petnjica	Mrtvica -Tivran	4.332		4.332	121.296,00
	Turjak	5.154	2.143	7.297	90.127,30
Ukupno:		9.486	2143	11.629	211.423,30
Plav	Babinagora -Vaganica	4.172	1.644	5.816	160.312,00
	Čakor - Visitor	1.189	9.144	10.333	79.767,90
Ukupno:		5.361	10.788	16.149	240.079,90
Žabljak	Tepačke šume	5.951		5.951	208.285,00
	Gornji Šaranci	4.120		4.120	88.652,00
	Donji Šaranci	9.034	262	9.296	204.453,00
Ukupno:		19.105	262	19.367	501.390,00
Bijelo Polje	Rudo Polje	6.277		6.277	109.219,80
	Bliškovo	8054	19	8.073	140.263,10
	Bjelasica	114	1480	1594	10.863,60
	Korita	1.307		1.307	40.040,00
	Mejdanica lisa	3.259	2.802	6.061	145.477,00
Ukupno:		19.011	4.301	23.312	445.863,50
Andrijevica	Jelovica	6.460	5.224	11.684	138.018,00
	Kutska rijeka	928	3.766	4.694	-
	Mojanska R.-Kraštica		10.077	10.077	75.577,50
Ukupno:		7.388	19.067	26.455	213.595,50
Podgorica	Opasanica Travska gora	1.108	8.515	9.623	105.094,00

	Vučiji potok	321	5.077	5.398	59.116,00
	Ukupno:	1.429	13.592	15021	164.210,00
Mojkovac	Lepenac palješka gora		814	814	8.140,00
	Petrovica Omar buren	1.631	2.238	3.869	38.196,50
	Štitarica		3.254	3.254	21.151,00
	Jezerska gora	414	1.943	2.357	18.632,50
	Ukupno:	2.045	8.249	10.294	86.120,00
Rožaje	Bačko Besničke šume	2.754	1.772	4.526	93.131,00
	Balotičke šume	3.726	84	3.810	87.210,00
	Crnja Ibarac	4.151		3.151	84.368,00
	Gornji Ibar	5.366	879	6.245	173.183,00
	Županica	8.784	181	8.965	238.487,00
	Lovničke šume	1.683		1.683	39.170,00
	Paučinske šume	3.732	818	4.550	94.753,00
	Ukupno:	30.196	3.734	33.930	810.302,00
Kolašin	Pčinja Pješčanica	525	7.559	8.084	85.594,50
	Vučje		3.528	3.528	47.628,00
	Komovi I		8.009	8.009	106.967,00
	Mušovića rijeka	52	147	199	1.990,00
	Ukupno:	577	19.243	19820	242.179,50
	SVE UKUPNO	305.881	168.182	474.063	7.055.900,00

Od gore navedenih količina putem koncesija i prodajom drveta u dubećem stanju ili prodajom drvnih sortimenata sa šumskih stovarišta opredjeljene su sledeće količine:

NAČIN KORIŠĆENJA	Četinara	Lišćara	Ukupno
Koncesije	189.158	71.114	260.272
Prodajom drveta u dubećem stanju ili prodajom drvnih sortimenata sa šumskih stovarišta	116.723	97.068	213.791

U tabeli koja se odnosi na koncesije uključene su i količine za kompaniju DOO „Vektra Jakić,, Pljevlja, a zavisno od ishoda spora, ukoliko se isti okonča u ovoj godini predmetne količine će po ovom osnovu biti umanjene i biće predmet prodaje drveta u dubećem stanju.

U 2020. godini planira da se nastavi sa realizacijom Projekta, prodajom drvnih sortimenata sa šumskih stovarišta, i to u područnim jedinicama Pljevlja, Žabljak, Kolašin, Berane i Rožaje. Za implementaciju ovog projekta planiramo da se obezbijedi količina do 30.000 m³, i to 20.000 četinara i 10.000 lišćara, za čiju implementaciju potrebno izdvojiti oko 400.000,00 EUR-a, koja nijesu izdvojena budžetom, a za koja će se Uprava za šume obratiti Vladi Crne Gore za obezbjeđenje.

Planirana bruto drvna masa u državnim šumama za obezbjeđivanje stanovništva u ruralnim područjima po područnim jedinicama prikazana je u sledećoj tabeli:

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvna masa u državnim šumama maloprodaja m³ za 2020 godinu			Planirani prihodi u €
	Četinara	lišćara	Ukupno	
Pljevlja	9.360	10.115	19.475	167.785,00
Rožaje	2.425	1.099	3.524	30.306,40
Kolašin	485	3.090	3.575	30.745,00
BijeloPolje	2.250	3.270	5.520	47.472,00

Šavnik	90	2.510	2.600	22.360,00
Danilovgrad	100	4.920	5.020	43.172,00
Nikšić	1.125	2.900	4.025	34.615,00
Plužine	520	2.990	3.510	30.186,00
Zabljak	3.800	200	4.000	34.400,00
Berane	1.705	2.435	4.140	35.604,00
Podgorica	150	1250	1.400	12.040,00
Andrijevića	1.500	3.000	4.500	38.700,00
Mojkovac	730	720	1.450	12.470,00
Petnjica	709	443	1.152	9.907,20
Plav	1.557	1.150	2.707	23.280,20
Gusinje	/	/	/	-
Kotor		400	400	3.440,00
UKUPNO	26.506	40.493	66.990	576.482,80

Za potrebe stanovništvu na ruralnim područjima Crne Gore, kroz pomoć za izgradnju i obnavljanje poljoprivrednih gazdinstava i druge svrhe planirano je cca 5.000 m³.

Planirana bruto drvna masa u privatnim šumama po Područnim jedinicama prikazana je u sledećoj tabeli:

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvna masa u privatnim šumama m ³ za 2020 godinu			Planirani prihodi u €
	Četinara	lišćara	Ukupno	
Pljevlja	27.230	1.360	28.590	71.475,00
Rožaje	2.750	100	2.850	7.125,00
Berane	6.400	2.580	8.980	22.450,00
Petnjica	235	120	355	887,50
Žabljak	3.905	-	3.905	9.762,50
Kolašin	1.295	11.160	12.455	31.137,50
Bijelo Polje	10.935	12.350	23.285	58.212,50
Šavnik	-	3.307	3.307	4.960,50
Danilovgrad	-	2.870	2.870	7.175,00
Nikšić	37	17.008	17.045	42.612,50
Plužine	170	5.523	5.693	14.232,50
Podgorica	1.345	15.846	17.191	42.977,50
Andrijevića	3.625	18.395	22.020	55.050,00
Mojkovac	2.086	5.022	7.108	17.770,00
Plav	530	2.530	3.060	7.650,00
Gusinje	375	750	1.125	2.812,50
Kotor	265	7.078	7.343	18.357,50
UKUPNO	61.183	105.999	167.182	414.648,00

Plan dodatne doznake stabala za sječu u 2020. godini

Uprava za šume u 2020 godini planira da dovrši doznaku po orijentacionom planu za 2020. godinu, koji nije uspjela da doznači u PJ Kolašin zbog nedostatka kvalifikovane radne snage, u količini kako je prikazano u narednoj tabeli:

PODRUČNA JEDINICA	Četinara m³	Lišćara m³	Ukupno m³	Očekivani prihod u €
Kolašin	779	14.529	15.308	135.700,00

Za potrebe troškova za angažovanja povremene radne snage na vršenju poslova doznake u 2020. godini potrebno je 120.000,00 €, koja su obezbjeđena budžetom Uprave za šume.

Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Pregled planiranih aktivnosti koji se odnose na izgradnju i rekonstrukciju šumskih puteva, dat je u narednoj tabeli:

Područna jedinica	Gazdinska jedinica	Izgradnja tvrdih puteva u km	Izgradnja vlake u km	Rekonstrukcija u km	Meki put u km
Pljevlja	Voloder I,	1+200			
Rožaje	Gornji Ibar		0+350		
Berane	Šekularske šume	0+300	2+900		
	Kaludarsko Dapsičke šume		2+500		
	Jelovica		1+800		
	Crni vrh - Ruišta		1+200		
Petnjica	MrtvicaTivran		0+500		
	Turjak		0+800		
Kolašin	Rečinska Rijeka				
BijeloPolje	Rudo polje		2+400		
	Bliškovo		0+500		
	Bjelasica		0+800		
	Mejdanica lisa		1+000		
	Korita		1+600		
Šavnik	Bijela-Vojnik		0+120		
Plav	Čakor - Visitor	1+650	6+550		
Danilovgrad	Prekornica		3+386		
	Ponikvica		0+723		
Nikšić	Somina			1+500	
	Bijela gora			2+000	
	Njogoš			2+000	
Plužine	Bundos		1+640		
	Goransko		0+720		
	Piva - Komarnica	1+450	0+950		
	Volujak - Mratinje	3+200	3+170		
	Planina Pivska	0+300	0+280		
Andrijeвица	Gradišnica - Jelovica		6+850		
	Mojanska rijeka - Kraštica		6+300		
Mojkovac	Jezerska gora		3+121		
	Petrovića Omar		2+375		
	Lepenac Palješka gora		1+137		

	Štitarica		5+752		
Gusinje	Gusinjske šume		0+300		
Podgorica	Vučiji potok		1+620		
	Opasanica – Travaska gora		5+380		
Sve ukupno		8+100	66+724	5+500	

Na osnovu prosječnih cijena, a koje iznose 22.000,00 €/km za put i 5.000,00 €/km za vlake, cijena koštanja izgradnje puteva procjenjuje se na 178.200,00 € za puteve i 333.620,00 € za vlake. Izgradnju puteva i vlaka koje su predviđene Izvođačkim projektima snosiće koncesionari i korisnici šuma.

5.2. Korišćenje nezaštićenih biljnih vrsta

Uprava za šume u skladu sa Zakonom o šumama i Pravilnikom o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe utvrdila listu nezaštićenih biljnih vrsta. Uprava za šume će da donese cijenovnik za 2020 godinu, na osnovu ispitivanja domaćeg tržišta (apoteke/trgovine) na kojim se nezaštićene biljne vrste prodaju, kao i na osnovu cijena koje su dostignute u okruženju. Spisak nezaštićenih biljnih vrsta, koje će biti predmet javnog oglasa, a koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe prikazan je u sledećoj tabeli:

Red.br.	Latinski naziv	Narodni naziv	Korisni dio
LJEKOVITO BILJE, ŠUMSKI PLODOVI I GLJIVE			
1.	Allium ursinum L.	Medveđi luk, Sremuša	Herba
2.	Achillea millefolium L.	Hajdučka trava	Herba
3.	Agrimonia eupatoria L.	Petrovac, Ranjenik	Herba
4.	Artemisia absinthium L.	Pelin	Herba
5.	Althaea officinalis L.	Bijeli sljez	Korijen
			Cvijet
			List
6.	Arctium lappa L.	Čičak	Herba
			List
			Korijen
7.	Atropa belladonna L.	Velebinje, Beladona	Korijen
			List
8.	Artemisia abortanum L.	Božićno drveće	Herba
9.	Amanita caesarea (Scop:Fr)	Blagva, Rujnica	
10.	Ballota nigra L.	Crna kopriva	Herba
11.	Bellis perennis L.	Bijela rada	Cvijet
12.	Betonica officinalis L.	Ranjenik, ranilist	Herba
13.	Betula pendula Roth.	Breza	Kora
14.	Boletus edulis	Vrganj	
15.	Calendula officinalis L.	Neven	Cvijet
16.	Calluna vulgaris L.	Vrijesak, Obični vrijes	Herba
17.	Centaureum erythraea Rafn	Crveni kantarion, Kičica	Herba
18.	Centaurea cyanus L.	Različak	Cvijet
19.	Cetraria islandica	Islandski lišaj	Herba

20.	<i>Calocybe gambosa</i>	Đurđevača, Đurđevka	
21.	<i>Cantharellus cibarius</i>	Lisičarka	
22.	<i>Colchicum autumnale</i>	Mrazovac	Sjeme
23.	<i>Capsella bursa pastoris</i>	Rusomača, Hoću-neću	Herba
24.	<i>Carlina acaulis</i> L.	Vilino sito	Korijen
25.	<i>Chelidonium majus</i> L.	Lastina trava	Herba
26.	<i>Cichorium intybus</i> L.	Vodopija	Herba
			Korijen
27.	<i>Cornus mas</i> L.	Drenjak, Dren	Plod
28.	<i>Corylus avellana</i> L.	Lijeska	List
			Plod
29.	<i>Crataegus oxyacantha</i> L.	Glog crveni	Cvijet
			Plod
30.	<i>Crataegus monogyna</i>	Glog bijeli	Cvijet i list
31.	<i>Craterellus cornucopioides</i>	Crna truba	
32.	<i>Dryopteris filix-mas</i> (c)	Navala	Korijen
33.	<i>Epilobium angustifolium</i> L.	Kiprovina	List
			Cvijet
34.	<i>Equisetum arvense</i> L.	Preslica, Rastavić	Herba
35.	<i>Fragaria vesca</i> L.	Šumska jagoda	Plod
36.	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Trava od utrobuće, Šumska sirištara	List
			Cvijet
37.	<i>Geranium robertianum</i> L.	Zdravnjak	Herba
38.	<i>Glechoma hederacea</i> L.	Dobričica	Herba
39.	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Slatki korjen, Sladić	Korijen
40.	<i>Hedera helix</i> L.	Bršljen	List
41.	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	Miloduh	Herba
42.	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Žuti kantaron, Bogorodičina trava	Herba
43.	<i>Hydnum repandum</i> L.	Ježevica, Prosenjak	
44.	<i>Helichrysum italicum</i> L.	Smilje	Herba
			Cvijet
45.	<i>Inula helenium</i> L.	Oman	Korijen
46.	<i>Juniperus oxicedrus</i> L.	Kleka crvena	Plod
47.	<i>Juniperus communis</i> L.	Kleka, Smreka	Plod
48.	<i>Juniperus sabina</i> L.	Somina	Plod
49.	<i>Lactarius deliciosus</i>	Prava rujnica	
50.	<i>Lactarius piperatus</i>	Paprena mlječniva	
51.	<i>Lavandula angustifolia</i>	Lavanda	Cvijet
52.	<i>Malus silvestris</i> Mill.	Divlja jabuka	Plod
53.	<i>Matricaria chamomilla</i> L.	Kamilica	Cvijet
54.	<i>Melissa officinalis</i> L.	Matičnjak, Melisa	Herba
55.	<i>Marrubium vulgare</i> L.	Macina trava	Herba
56.	<i>Mentha piperita</i> L.	Nana, Metvica paprena	List
57.	<i>Melilotus officinalis</i> L.	Ždraljevina	Herba
58.	<i>Mentha longifolia</i> L.	Divlja nana	Herba

59.	<i>Morchella esculenta</i>	Smrčak	
60.	<i>Morus alba</i> L.	Bijeli dud	List
61.	<i>Morus nigra</i>	Crni dud	List
62.	<i>Ocimum basilicum</i> L.	Bosiljak	Herba
63.	<i>Ononis spinosa</i> L.	Zečiji trn, Gladiš	Korijen
64.	<i>Origanum vulgare</i> L.	Vranilova trava, Planinski čaj	Herba
65.	<i>Primula vulgaris</i> Huds.	Jargočevina	Cvijet
			Korijen
66.	<i>Plantago</i>	Bokvica	Herba
67.	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Plućnjak	Herba
68.	<i>Polygonum aviculare</i> L.	Dvornik, Troskot	Herba
69.	<i>Prunus spinosa</i> L.	Crni trn, Trnjina	Cvijet
			Plod
70.	<i>Primula veris</i> L.	Jaglika, Jargočika	Cvijet
71.	<i>Pyrus piraster</i>	Divlja kruška	Plod
72.	<i>Paliurus spina-christi</i> Mill.	Drača	Plod
73.	<i>Petasites hybridus</i> (L.) G.	Lopuh	List
	<i>Gaertn. & al.</i>		Korijen
74.	<i>Pistacia terebinthus</i> L.	Smrdljika	Vršne grane sa cijetom
75.	<i>Punica granatum</i> L.	Nar	Plod
76.	<i>Potentilla tormentilla</i>	Srčenjak	Korijen
77.	<i>Rhamnus frangula</i> L.	Trušljika obična, Krušina	Kora
78.	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Bagrem	Cvijet
79.	<i>Rosa canina</i> L.	Divlja ruža, Šipurak	Plod
80.	<i>Rosmarinus officinalis</i> L.	Ruzmarin	List
81.	<i>Rubus fruticosus</i> L.	Kupina	Plod
82.	<i>Rubus idaeus</i> L.	Malina	Plod
83.	<i>Ruta graveolens</i> L.	Ruta	
84.	<i>Salvia officinalis</i> L.	Pelim, Žalfija	Herba
85.	<i>Sambucus nigra</i> L.	Zova	Cvijet
86.	<i>Silybum marianum</i> L.	Gujina trava	Herba
			Sjeme
87.	<i>Solidago virgaurea</i> L.	Zlatnica	Herbe
88.	<i>Sanicula europaea</i> L.	Milogled, Zdravčica	List
			Korijen
89.	<i>Symphytum officinale</i> L.	Gavez	Korijen
90.	<i>Tanacetum cinerariaefolium</i>	Buvač	Cvijet
91.	<i>Tanacetum parthenium</i> L.	Povratić	Cvijet
92.	<i>Taraxacum officinale</i> L.	Maslačak	Herba
			List
			Korijen
93.	<i>Teucrium montanum</i> L.	Trava iva	Herba
94.	<i>Teucrium chamaedris</i> L.	Dubačac, Krševka	Herba
95.	<i>Tilia cordata</i> Mill.	Lipa sitnolisna	Cvijetni list
96.	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	Lipa krupnolisna	Cvijetni list

97.	Tilia argentea Desf	Srebrnasta lipa, Bijela lipa	Cvijetni list
98.	Thymus serpyllum L.	Majčina dušica	Herba
99.	Tussilago farfara L.	Podbjel	Cvijet list
100.	Trifolium pratense L.	Djetelina crvena	Cvijet
101.	Urtica dioica L.	Kopriva	Herba Korijen Sjeme
102.	Valeriana officinalis L.	Odoljen, valerijana	Korijen
103.	Veronica officinalis L.	Čestoslavica, veronika	Herba
104.	Viscum album L.	Imela bijela	Herba
105.	Verbascum phlomoides L.	Velevjetna divizma	Herba List Cvijet
106.	Viola tricolor L.	Dan i noć	Cvijet
107.	Viola odorata L.	Ljubičica	Cvijet
108.	Vacciniummyrtillus L.	Borovnica	Plod
109.	Vaccinium vitis-idaea L.	Brusnica	Plod
110.	Verbena officinalis	Verbena	Herba
111.	Veratrum album L.	Bijela čemerika	korijen

6. SREDSTVA PLANIRANA BUDŽETOM ZA 2020. GODINU

Sredstva odobrena Budžetom za 2020. godinu prikazana su u narednoj tabeli.

2441		Uprava za šume	4.815.742,58
	4	Izdaci	4.815.742,58
	41	Tekući Izdaci	3.871.191,58
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	3.242.364,58
0482	4111	Neto zarade	1.976.876,68
0482	4112	Porez na zarade	269.150,15
0482	4113	Doprinos na teret zaposlenog	709.786,44
0482	4114	Doprinos na teret poslodavca	251.339,04
0482	4115	Opštinski prirez	35.212,27
	412	Ostala lična primanja	32.000,00
0482	4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	7.000,00
0482	4125	Otpremnine	22.000,00
0482	4127	Ostale naknade	3.000,00
	413	Rashodi za materijal	263.625,00
0482	4131	Administrativni materijal	98.200,00
0482	4133	Materijal za posebne namjene	115.000,00
0482	4134	Rashodi za energiju	40.000,00
0482	4135	Rashodi za gorivo	8.425,00
0482	4139	Ostali rashodi za materijal	2.000,00

	414	Rashodi za usluge	55.100,00
0482	4141	Službena putovanja	17.100,00
0482	4142	Reprezentacija	1.000,00
0482	4143	Komunalne usluge	2.000,00
0482	4144	Bankarske usluge negativne kursne razlike	2.000,00
0482	4145	Usluge prevoza	5.000,00
0482	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	1.000,00
0482	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	20.000,00
0482	4148	Usluge stručnog usavršavanja	2.000,00
0482	4149	Ostale usluge	5.000,00
	415	Rashodi za tekuće održavanje	103.000,00
0482	4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	3.000,00
0482	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	85.000,00
0482	4153	Tekuće održavanje opreme	15.000,00
	416	Kamate	1,00
0182	4161	Kamate rezidentima	1,00
	417	Renta	20.000,00
0482	4171	Zakup objekata	20.000,00
	419	Ostali izdaci	155.101,00
0482	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	100.000,00
0482	4192	Izdaci po osnovu sudskih postupaka	1,00
0482	4193	Izrada i održavanje softvera	40.000,00
0482	4194	Osiguranje	100,00
0482	4196	Komunalne naknade	15.000,00
	43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	35.000,00
	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	35.000,00
0482	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	35.000,00
	44	Kapitalni izdaci	909.550,00
	441	Kapitalni izdaci	909.550,00
0482	4414	Izdaci za uređivanje zemljišta	905.000,00
0482	4415	Izdaci za opremu	4.550,00
	46	Otplata dugova	1,00
	463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00
0482	4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00

I. Sredstva odobrena Budžetom Uprave za imovinu na Programu objedinjene javne nabavke - Uprava za šume za 2020. godinu prikazana su u narednoj tabeli.

4024		Uprava za imovinu - Objedinjene javne nabavke Uprave za šume	260.900,00
	4	Izdaci	260.900,00
	41	Tekući Izdaci	255.900,00
	413	Rashodi za materijal	171.000,00

0482	4131	Administrativni materijal	26.000,00
0482	4135	Rashodi za gorivo	145.000,00
	414	Rashodi za usluge	40.000,00
0482	4143	Komunikacione usluge	40.000,00
	419	Ostali izdaci	44.900,00
0482	4194	Osiguranje	44.900,00
	44	Kapitalni izdaci	5.000,00
	441	Kapitalni izdaci	5.000,00
0482	4415	Izdaci za opremu	5.000,00

7. UPRAVLJANJEM LOVIŠTIMA POSEBNE NAMJENE

Savremeno lovno gazdovanje zahtjeva od lovca i korisnika lovišta da obezbjede dovoljne količine prirodne hrane a pored toga i dovoljne količine dodatne hrane, odgovarajuće za svaku vrstu divljači. Iznošenje hrane u lovište zavisi od procjene koliko je potreba divljači za dodatnom količinom hrane, koju ista nije u stanju da obezbjedi iz prirodnih uslova. S obzirom na prirodne uslove lovišta, naročito na klimatske uslove, duge i hladne zime sa većim sniježnim padavinama, te smatramo da je divljač u lovištu neophodno prihranjivati. Takođe je planirana izrada određenog broja lovno tehničkih objekata, prevashodno hranilišta, solila i stabilnih čeka. U te svrhe je izdvojeno 10.000 €.

Prihodi koji se očekuju od korišćenja lovišta posebne namjene su 10.0000,00 €, a oni se odnose na izdavanja dozvola za lov, organizacionih taksi i korišćenja divljači.